

Resumé af Kulturredvalgets rejse til Skt. Petersborg og Warszawa 5.-9. marts 2012

1. Formål:

Det overordnede mål med udvalgets rejse til Skt. Petersborg og Warszawa var:

- At få indblik i de danske kulturinstitutters arbejde og udviklingsmuligheder i lyset af den danske internationaliseringsstrategi med fokus på øget kulturudveksling og styrkelse af internationalisering af dansk kulturliv.
- At få indsigt i andre landes måde at drive kulturinstitutter på
- At få indsigt i hvordan Polen arbejder med kulturpolitik/oplevelsesøkonomi nationalt og på europæisk plan herunder i den polske formandskabsperiode.

2. Deltagere:

I Kulturredvalgets studietur deltog følgende medlemmer:

Flemming Møller Mortensen (S), formand
Michael Aastrup Jensen (V)
Alex Ahrendtsen (DF)
Mogens Jensen (S)
Ellen Trane Nørby (V)
Karin Nødgaard (DF)
Simon Emil Ammitzbøll (LA)
Troels Ravn (S)
Flemming Damgaard Larsen (V)
Kim Andersen (V)
Hans Vestager Hansen (RV)

Herudover deltog fra administrationen udvalgssekretær Anne Mette Risager og udvalgsassistent Per Movritsen:

3. Program:

Programmet for rejsen er vedlagt som bilag 1.

4. Resumé:

Skt. Petersborg:

Møde med Det Danske Kulturinstitut

Institutleder Rikke Helms præsenterede Det Danske Kulturinstituts virksomhed i Skt. Petersborg og gav en række eksempler på konkrete aktiviteter, som kulturinstituttet har været involveret i, typisk via samarbejde med andre.

Kulturinstituttet har kun få ansatte og et forholdsvis lille driftsbudget på ca. 1,2 mio. kr. Finansiering af aktiviteterne sker via fundraising i både Danmark og Rusland.

Rikke Helms nævnte et par af de aktuelle temaer, som instituttet arbejder med: Museumssamarbejde om vikingetiden, miljø og arkitektur og grøn arkitektur og børn

Møde med Nordisk Ministerråd og de nordiske landes generalkonsuler i Skt. Petersborg

Jan Nyberg, consul general of Sweden
Rune Aasheim, consul general of Norway
Klaus Sørensen, consul general of Denmark
Mika Boedker, director of Nordic Council of ministers in St. Petersburg

Emnet for mødet var de nordiske landes kulturinstitutter, strategi og fremtidige udfordringer i en ny verdensorden. De 4 repræsentanter for de nordiske lande orienterede om, hvilke fokusområde de arbejder med hver især som blandt andet tæller: Kultur og erhverv, børn og unge, stipendieprogram for NGO'ere,

demokrati og menneskerettigheder, udveksling af universitetsstuderende, design og arkitektur, litteratur og popmusik.

Der er også stor vægt på det nordiske samarbejde flere steder i Rusland, blandt andet afholdes der "nordiske dage" hvert år for at promovere den nordiske kultur.

Danmark og Finland har begge kulturinstitutter i Skt. Petersborg, hvorimod Norge og Sverige ikke har kulturinstitutter generelt, men de har så vægt på kultur/erhvervs-vinklen på deres generalkonsulater.

Møde med Det Finske Institut

Vicedirektør Elena Perova orienterede om De Finske Institutter generelt, som i alt består af 70 institutter primært i Europa med en statslig bevilling på ca. 400.000 euro pr. år herudover er der private sponsorer. Instituttet arbejder primært projektbaseret. Alle institutterne er uafhængige og laver deres egen strategi.

Instituttet i Skt. Petersborg har 20 års jubilæum og har de sidste 2 år haft til huse i Det Finske Hus med en finsk skole og kirke som nabo. Der er ca. 8 ansatte.

Der er tætte bånd mellem Finland og Rusland – ikke mindst erhvervslivet f.eks. på design og arkitektur-området. Finske virksomheder tjener allerede penge i Rusland, mens flere virksomheder er i gang med at sondere mulighederne på det russiske marked.

Møde med Goethe Institut

Vicedirektør Barbara Frankenberg orienterede om Goethe Instituttet som består af 3 afdelinger hhv. kultur, sprog og bibliotek.

På kulturområdet arbejde man med nutidig, innovativ tysk kultur, da kulturlivet i Skt. Petersborg er meget klassisk. Desuden arbejder instituttet med at kommunikere værdier i civilsamfundet og har f.eks. haft en gay/lesbian filmfestival.

På sprogområdet har instituttet en lang række sprogkurser med ca. 800 elever pr. semester med ca. 20 lærere ansat. Desuden har instituttet et sprogsamarbejde i næsten hele Rusland med blandt andet fokus på pædagogiske principper (kommunikativ læring), fremme af fremmedsprog via legegrupper på tysk i børnehaver m.v. Sprogundervisningen giver instituttet en vis egenindtjening.

Derudover har instituttet et bibliotek med ca. 1500 lånere om året og desuden læseklubber og kurser for russiske børnebibliotekarere.

Møde med Pro Arte

Pro Arte er en russisk fond for Kultur og Kunst (ikke-statslig) fra 1999. Direktør Elena Kolovskaya om fondens arbejde via projekter med fokus på det nutidige, modsat hovedparten af de øvrige kulturaktører i Skt. Petersborg.

Fonden arbejder med unge kunstnere, men også store kulturaktører og arrangerer forelæsnings, konferencer, udstillinger osv. Der var en forelæsning med den danske arkitekt Jan Gehl under udvalgets besøg i byen, som led i et samarbejde med Det Danske Kulturinstitut om arkitektur med fokus på grøn byplanlægning og handicapvenlighed, der er en del af et EU-projekt.

Møde med Skt. Petersborgs Kulturkomite

Komiteens viceformænd Marina Zhuravleva og Boris Illarionov orienterede om, hvordan man i Skt. Petersborg og i Nordvestregionen af Rusland arbejder med kulturområdet herunder et tæt samarbejde med danske museer, ballet og teatre.

Bystyret har over 50 kunstuddannelsesinstitutioner og 70 kulturinstitutioner under sig.

Nogle af de ting det nye bystyre vil arbejde med er bygningsbevaring, at bringe borgerne tættere på kulturen, forlængelse af turistsæsonen og fokus på de mange udendørs festivaler, som byen har stor tradition for.

Møde med Eremitagemuseet

Direktør Mikhail Borisovich Piotrovsky fortalte om museets arbejde herunder de tætte bånd til Danmark grundet de historiske bånd. Aktuelt er der et samarbejde med Nationalmuseet om en Tuxen-udstilling. Museet har i deres arbejde stort fokus på skole/uddannelse helt fra børnehaveniveau med tegneskoler til handicappede børn og studenterklubber med masterclasses.

Museet har ca. 2,5 mio. besøgende årligt heraf ca. ½ mio. turister resten russere. Museet er gratis for børn, studerende og ældre.

60-70 % er statsfinansiering, resten er egenindtjening hvoraf 1/3 kommer fra entréindtægter og 1/3 fra sponsorer.

Warszawa:

Møde med Det Danske Kulturinstitut

Instituteder Boguslawa Sochanska præsenterede Det Danske Kulturinstituts virksomhed i Warszawa og gav en række eksempler på konkrete aktiviteter, som kulturinstituttet har været involveret i, typisk via samarbejde med andre - ikke mindst i regi af EUNIC (for at fremme samarbejde på tværs af landene i EU).

Kulturinstituttet har kun få ansatte (2 årsværk) og et forholdsvis lille driftsbudget på ca. 0,8 mio. kr.

Finansiering af aktiviteterne sker via fundraising.

Boguslawa Sochanska fortalte om, hvilke fokusområder instituttet har arbejdet med og arbejder med p.t. f.eks. dansk design, børnelitteratur, dansk film, børn og idræt, demokrati og folkeoplysning.

Møde med Sejm, det polske kulturudvalg

Besøget startede med en rundvisning i det polske parlament. Herefter holdt udvalget møde med repræsentanter for Sejms Kulturudvalg heriblandt formanden Iwona Sledzinska-Katarasinska og næstformand Jerzy Fedorowicz.

De fortalte blandt andet om fokus på kultur under EU-formandskabet, arbejdet med en strukturreform for en decentralisering af kulturen i periferien og at bruge kulturen til at skabe vækst i tider med finanskriser.

Konkret nævnte de nogle prioriterede områder, som der p.t. arbejdes: udviklingsprogram for kultur, digitalisering af arkiver og formidling heraf samt 3 nye museumsbyggerier.

Møde med det ungarske kulturinstitut

Programchef for Det Ungarske Kulturinstitut Gazpar Keresztes orienterede om kulturinstituttets arbejde og de tætte bånd mellem Ungarn og Polen. Instituttet deltager i EU-projekter (EUNIC) blandt andet inden for områder som teater, musik, mode, gastronomi og moderne dans.

Ungarn har 19 kulturinstitutter rundt om i verden med hovedvægten i Europa og blandt andet i lande med store ungarske mindretal. På instituttet i Warszawa er de 7 ansatte og det årlige budget er på ca. 30.000 euro.

Fællesmøde med det polske kulturministerium, National Audiovisual Institute og Institute of Adam Mickiewicz (det polske kulturinstitut) samt rundvisning.

Det polske kulturinstitut fortalte indledningsvis om deres almindelige arbejde. De har kun kontor i Warszawa, men arbejder i udlandet med sub-diplomacy som overordnet formål. Deres driftsbudget er på ca. 10 mio. kr., men under det polske EU-formandskab havde de haft betydelig mere – ikke mindst til aktiviteter.

Instituttet fortalte efterfølgende om deres meget omfattende arbejde under formandskabet i udlandet og National Audiovisual Institute (NIA) fortalte ligeledes om deres aktiviteter under EU-formandskabet i Polen. Deres overordnede målsætninger havde været:

Art for social change, investment in social capital og active participation.

Dette udmøntede sig i en række konkrete projekter, hvor fokus blandt andet havde været på at gentænke EU og vende blikket mod øst.

Kulturministeriet fortalte herefter om den overordnede organisering i forbindelse med deres styring af kulturdelen af EU-formandskabet.

Bilag 1

Program

Mandag 5. marts

- kl. 9.35
Kl. 14.35 (russisk tid) **Afrejse Københavns Lufthavn, terminal 3**
Ankomst Skt. Petersborg, Pulkovo Airport (terminal 2)
- Kl. 15.30- 17.00 Frokost – deltagelse ved Danmarks generalkonsul i Skt. Petersborg, Klaus Sørensen, institutleder for Det Danske Kulturinstitut, Rikke Helms og Kamila Gimdutsanova fra generalkonsulatet (tolk)
- Kl. 18.00-19.30 **Åbning af udstillingen ”Danske kniplinger i Pavlovsk Palace”** med gæster og presse.
- Kl. 20.30 Transport og indkvartering på Hotel Angleterre

Tirsdag 6. marts

- Kl. 9.00 Afgang fra hotellet til Det Danske Kulturinstitut, til fods
- Kl. 9.00-9.30 **Møde med Det Danske Kulturinstitut**
Rikke Helms præsenterer Det Danske Kulturinstituts virksomhed.
- Kl. 9.30-10.30 **Møde med Nordisk Ministerråd og de nordiske landes generalkonsuler** i Skt. Petersborg (på kulturinstitutet).
Navne: Jan Nyberg, consul general of Sweden
Rune Aasheim, consul general of Norway
Klaus Sørensen, consul general of Denmark
Mika Boedker, director of Nordic Council of ministers in St. Petersburg
Emne: De nordiske landes kulturinstitutter, strategi og fremtidige udfordringer i en ny verdensorden.
- Kl. 11.50-11.30 **Møde med Det Finske Institut**
Vice-direktør: Elena Perova
Emne: Kultur-og samarbejdsprojekter.
- Kl. 12.00-13.00 **Møde med Goethe Institut**
Direktør Dr. Friedrich Dalhaus, vicedirektør Barbara Frankenberg
- Kl. 13.30-14.30 Frokost
- Kl. 15.00-15.45 **Møde med «Pro Arte»**
Russisk Fond for Kultur og Kunst, direktør: Elena Kolovskaya.
Skt. Petersborg mest progressive kulturaktør og DKI's partner i EU-projekt, 2012-2013.
- Kl. 15.55-16.30 **Besøg i Peter og Poul Katedralen**

Onsdag 7. marts

- Kl. 9.00 Afgang til Kulturkomitéen med bus
- Kl. 9.30-10.15 **Møde med Skt. Petersborgs Kulturkomite.**
Ny direktør (fra sept.2011): Dmitry Meskhiev
First deputy: Anna Kucherova

- Kl. 10.30-11.00 **Møde med Eremitagemuseets direktør,**
Vice-direktør G.V. Vilinbakhov.
Emne: Diverse samarbejdsprojekter.
- Kl. 16.30**
Kl. 15.35 (polsk tid) **Afrejse Skt. Petersborg, terminal 2**
Ankomst Warszawa, Frederic Chopin Airport, terminal A
- Ca. kl. 17.00 Ankomst til Radisson Blu Hotel
Kl. 18.35 Ankomst til den gamle bydel, guidet tur rundt til fods
- Kl. 19.45-22.00 Middag hos ambassadør Thomas Østrup Møller
- Torsdag 8. marts**
- Kl. 8.40 Afgang fra hotellet
- Kl. 9.00-11.00 **Møde med Det Danske Kulturinstitut**
Leder: Boguslawa Sochanska
Emne: Præsentation af kulturinstitutets arbejde
- Kl. 11.30-13.00 **Møde med Sejm**, det polske kulturudvalg og rundvisning i parlamentet
Formand for Sejms Kulturudvalg Iwona Sledzinska-Katarasinska og næstformand Jerzy Fedorowicz.
Emne: Sejms Kulturudvalgs opgaver, udveksling af erfaringer.
- Kl. 13.30-14.30 Frokost
- Kl. 15.00-16.00 **Møde med det ungarske kulturinstitut**
Programchef for Det Ungarske Kulturinstitut Gazpar Keresztes
Emne: Ungarsk-polsk kultursamarbejde.
- Kl. 18.00-19.30 Fælles middag
- Kl. 20.00 **Åbning af Dansk Film Festival** i Kino Kultura
Ambassadør Thomas Østrup Møller står for åbningen.
- Fredag 9. marts**
- Kl. 8.55 Afgang fra hotellet
- Kl. 9.30-11.30 **Møde med det polske kulturministerium, National Audiovisual Institute og Institute of Adam Mickiewicz** (det polske kulturinstitut) samt rundvisning.
Emne: Det kulturelle program under det polske EU-formandskab. Branding af Polen i udlandet.
- Kl. 11.50-12.40 **Zacheta National Gallery**
- rundvisning ved chef for uddannelsesafdelingen Joanna Kinowska
- Kl. 12.50-13.50 Frokost
Kl. 17.40
Kl. 19.05 (dansk tid) **Afrejse til København (SK2752)**
Ankomst Københavns Lufthavn, terminal 3